

Minister Zdrowia

Warszawa, 21 września 2020

ZPP.63.9.2020.DL

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 września 2020 r. (znak: KMP.570.5.2020), za pośrednictwem którego przekazano *Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji "ad hoc" pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia, znajdujących się w jednostkach podległych Komendzie Stołecznej Policji, przeprowadzonych w dniu 8 sierpnia 2020 r.*, w którym sformułowane zostało dla Ministra Zdrowia zalecenie uwzględnienia w programie szkoleń zawodowych lekarzy tematyki poświęconej opisanym w Protokole Stambulskim metodom wykrywania i dokumentowania przypadków tortur i innych form okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do uwzględnienia w programie szkoleń zawodowych lekarzy tematyki poświęconej opisanym w Protokole Stambulskim metodom wykrywania i dokumentowania przypadków tortur i innych form okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania, należy podkreślić, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2020 r. poz. 514, z późn. m.) wskazać należy, że wykonywanie zawodu lekarza polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, w szczególności: badaniu stanu zdrowia, rozpoznawaniu chorób i zapobieganiu im, leczeniu i rehabilitacji chorych, udzielaniu porad lekarskich, a także

wydawaniu opinii i orzeczeń lekarskich. Jednocześnie lekarz ma obowiązek wykonywać zawód, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością.

Lekarz, co do zasady, bez względu na miejsce badania i okoliczności powinien dokonać dostępnymi mu metodami badania bieżącego stanu zdrowia pacjenta, wydać opinię lub orzeczenie lekarskie uwzględniające ewentualnie dalsze postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne oraz odnotować powyższe w dokumentacji medycznej. Nadrzędną rolą lekarza jest bieżąca i rzetelna ocena stanu zdrowia pacjenta, bez względu na mechanizm wywołujący stan chorobowy. Ponadto, zasady wykonywania zawodu lekarza wskazują, że ma on obowiązek udzielać pomocy lekarskiej w każdym przypadku, gdy zwłoka w jej udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia. Podstawową wiedzę i umiejętności zawodowe lekarz zdobywa w procesie kształcenia przed i podyplomowego. Rozszerza ją w drodze szkolenia specjalizacyjnego i doskonalenia zawodowego.

Zakres wiedzy i umiejętności zdobywanej w ramach szkolenia przeddyplomowego lekarzy obejmuje m.in. rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych; objawy i przebieg chorób, sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego właściwe dla określonych stanów chorobowych; formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu; identyfikowanie czynników ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawanie przemocy i odpowiednie reagowanie; zagadnienia dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, niepełnosprawności intelektualnej oraz zaburzeń zachowania – psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci; objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych zaburzeniach psychicznych; rozpoznawanie stanów zagrażających życiu i wymagających natychmiastowej interwencji lekarskiej; znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem; etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu lekarza; zasady postępowania w stanach nagłych; regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta; regulacje prawne dotyczące tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza.

Należy ponadto wskazać, że programy specjalizacji mają ograniczony czas i tematykę ich realizacji, i obecnie nie przewiduje się ich uzupełniania o inne zagadnienia. Lekarze podmiotów współpracujących z jednostkami Policji, w których znajdują się pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia mogą zostać przeszkoleni w zakresie wypełniania szczególnej na te potrzeby dokumentacji medycznej oraz z zasad związanych z poruszaniem się i możliwościami prowadzenia badań lekarskich w obiektach podległych Policji. Szkolenie takie może być zorganizowane w ramach doskonalenia zawodowego, e-learningowego lub samokształcenia.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/